

Sapa

Bỗng nhiên, người anh từng thương yêu trở nên hoàn toàn xa lạ.

1.

Căn phòng dài, trần thấp, có ba cửa sổ. Các bức tường ốp ván ngả xanh. Buổi tối, sau một ngày đi bộ khắp các con đường quanh núi, Vinh hoàn toàn dễ chịu khi ngồi sâu trong cái ghế vải mềm, cạnh một ô cửa hé mở. Bóng tối mênh mông. Những con chim tựa vô số tia chớp vụt qua các vòm cây im lìm, như biểu tượng pha trộn giữa thanh bình và hoảng loạn. Anh chăm chú đọc quyển sách khổ nhỏ dành cho người du lịch thì cửa mở vội. Aki từ nhà tắm nước nóng trở về, mang theo làn hơi ướt át và thơm dịu của lá cây ôn đới. Cô mở TV, chỉnh sang kênh chiếu phim kinh điển. Từ màn hình, ánh sáng xanh rực đột nhiên tràn ngập căn phòng, đến mức Vinh phải nhắm nghiền mắt. Châm một điếu thuốc, Aki thay áo ngủ và chăm chú xem phim. Đường phố dài nhìn từ trên cao. Người đàn ông trẻ thông thả giấu khẩu súng dưới áo khoác. Một cô gái đứng sững trước tấm áp-phích sắc sỡ, hai tay tì vào đầu gối. Ánh sáng xanh nhuộm vàng trán, cái mũi và mái tóc cô gái rạng ngời nhưng lại khiến đôi mắt người đàn ông trở nên nguy hiểm. Có lẽ khi thực hiện góc quay đặc biệt này, đạo diễn đã nghĩ rất lâu về sự tất bật của đời người.

Vinh đánh dấu trang sách, rời khỏi cái ghế êm ái. “Cứ ngủ trước, Aki. Anh đi dạo chừng nửa tiếng!” – Anh lấy áo khoác. Người vợ trẻ lơ đãng gật đầu. Vinh đi dọc hành lang khu nhà nghỉ trên núi. Không một bóng người. Yên tĩnh thật sự nếu không kể bản nhạc phim thoảng khi vọng ra, nghe khá căng thẳng.

Dãy nhà dịch vụ chếch phía dưới thung lũng, mái lợp rạ trong mục đích khiêm nhường của thiết kế. Một con chó chân cao nằm dài dưới ngọn đèn vàng ấm sức, hé mắt nhìn vị khách mới vào. Người trông coi phòng dịch vụ internet vội vã mở rộng cửa, cúi chào, nụ cười ngưng đọng. Máy lập tức nổi mạng. Một vài tin tức quan trọng về hoạt động của các phòng tranh của Vinh trong thời gian anh cùng người vợ mới cưới đi hưởng tuần trăng mật ở vùng núi phía Bắc. Anh hồi đáp thư đặt mua tranh, câu chữ ngắn gọn, mềm mỏng nhưng chính xác. Khi xóa thư quảng cáo, đột nhiên mắt anh dừng lại ở địa chỉ lạ gửi đi hơn một tuần. San cho biết đã trở về nước sau 5 năm ra nước ngoài học tập. Gần đây, cô theo dõi trên net các thông tin mới về anh. Cảm giác ngạt thở thoáng qua. Người trông phòng máy mang đến cho anh cốc trà nóng.

- Anh nhận tin tức khó chịu?
- Gần như vậy – Vinh đáp khẽ – Tôi sẽ cố gắng tránh phiền toái.
- Vì một phụ nữ?

Vinh im lặng. Người trung niên trong bộ áo sọc cúi nhìn anh, chợt nhận xét:

- Dù là người nước ngoài nhưng vợ anh trông thật dễ thương. Đây là một mùa đông đẹp. Chớ nên phí thời gian vào các dẫn vật không đáng.
- Tôi hiểu.
- Hãy cùng vợ ở lại thị trấn này thêm vài ngày. Cuối tuần đỉnh núi hân sẽ có tuyết. Nhiệt độ đang xuống thấp dần. Hiếm khi được vậy.

Vinh cảm ơn vì cốc trà xanh và những lời khuyên tốt. Anh trở về căn nhà nghỉ riêng biệt. Cửa sổ vẫn mở. Aki thức. Màn hình chiếu những cảnh cuối bộ phim. Đàn ngựa cuồng nộ phóng trên thảo nguyên, cất tiếng hí chói tai. Người đàn ông khoác súng tuyệt vọng đi về phía đường chân trời. Các dòng chữ hiện trên nền trời xanh hoang dã. “Tên phim là gì vậy?” – Vinh hạ ánh sáng đèn ngủ. “Đêm của người thợ săn. Câu chuyện đơn giản đáng ngờ. Có lẽ vì thế nó khiến em muốn khóc. Em cần hút thêm điếu thuốc nữa!” – Aki hơi so vai. Giữa khói thuốc lá hăng nhẹ, chợt cô ngoảnh lại: “Ban này có một phụ nữ gọi điện tìm anh. Cách cô ta nói chuyện như họa sĩ”. Choáng váng, Vinh khẽ đề nghị: “Em muốn chúng ta quay về thành phố trong ngày mai chứ?”. Hất nhẹ mái tóc mềm mại, Aki cười hạnh phúc: “Không! Em còn muốn thấy tuyết trên đỉnh núi ở Việt Nam”.

Họ nằm im bên nhau. Hơi thở nhẹ nhàng. Làn da ấm áp. Đêm của gắn kết say mê, của yêu thương sâu thẳm và cả sự xa cách mơ hồ mà người ta chỉ nghe ra trong bóng tối hiếm hoi. Vinh trở dậy mở thêm một cửa sổ. Các ngọn đèn thấp bên lối đi trải sỏi tỏa ánh sáng mờ đục. Những cái lá đột nhiên đỏ thắm, tách bạch. Hơi ẩm nhìn thấy bằng mắt ở khoảng đất trống có màu tím nhạt. Tiếng chim vỗ cánh trong khu rừng đào dội vào vách núi. San đang lần theo dấu vết của anh. Sự phi lý nên thơ nhưng đôi khi trở thành nỗi kinh hoàng.

2.

Aki ôm đột ngột. Cô nằm im dưới chăn, cười với Vinh bằng đôi mắt mờ đi trong cơn sốt. Từ hôm trước Vinh đã sửa soạn túi máy ảnh cho cuộc đi lên đỉnh ngọn núi bên kia, nhưng bây giờ anh muốn hoãn lại. Aki phản đối mạnh đến mức anh ngạc nhiên: “Đừng vì em mà làm hỏng chuyến đi. Đôi khi một mình cũng dễ chịu”. Vinh nghĩ, nếu cô nhìn theo, anh sẽ tức khắc ở lại. Nhưng Aki quay vào tường và thở đều như sắp chìm vào giấc ngủ.

Người đàn ông giữ phòng internet cho Vinh thuê chiếc xe bám đầy bụi đất nhưng vững chãi. Ông ta đổ xăng đầy bình, kiểm tra phanh, giọng hài hước: “Ở các khúc quanh gấp, nó khó hạ tốc độ. Nhưng anh không sợ chứ?”. Vinh cười to. Khi nhìn lên, đối diện anh có một cô gái trằm mũ len đứng im. Thêm một bước gần, gương mặt cô ta gần như sát với mặt anh. Bao nhiêu thời gian trôi qua trong sự đối diện kỳ quặc ấy? Các sợi cơ mảnh trong lồng ngực Vinh run lên. Thành linh, cơn ác mộng biến thành vấn đề cụ thể. Cô gái trẻ ẩn mình dưới bộ áo họa tiết rực rỡ, mắt nhìn thẳng, vươn tay chạm vào tay anh:

- Chính xác 5 năm chúng ta không gặp. Anh thay đổi. Giống như một người khác.

- Nhưng em vẫn tìm ra anh, San.

- Vì em cần phải tìm ra anh.

Vinh lùi lại. Người chủ xe mang ra thêm chiếc mũ bảo hiểm, đưa cho San. Cô ta vội vã lên yên sau khi xe nổ máy, vẫy tay với người ở lại, dáng vẻ tự nhiên. Xe chạy ra ngoài thị trấn. Mây mờ đục che phủ mái nhà nhấp nhô dưới thung lũng. Bước ung dung trên vỉa hè, vài người dân tộc xách trên tay các rọ tre lèn đầy quả đào. Quả cây còn ướt sương pahr vào không khí hơi thở tinh sạch. Lũ chim hoang dã bay như điên qua đám cành cây gầy guộc, thi thoảng một con rơi xuống tựa chiếc lá khô và chết khi chưa chạm đất. Thật lạ lùng khi con người chào đón một buổi sáng tuyệt vời bằng những thái độ thật khác nhau, hờ hững thờ ơ, phấn khích, hoặc lo sợ. Vinh cho xe phóng lướt trên các ổ gà, vượt qua đoàn xe chờ hàng lắm lúi. Vì một cú xóc nào đó, San đã dựa hẳn vào lưng anh. Sự va chạm gợi lại ký ức xưa cũ, khi họ còn là những

người yêu nhau. Xe chạy rất lâu. Khi trời hơi ấm lên, họ dừng bánh gần cây cầu treo, gửi xe và bắt đầu chặng đi bộ.

San bước nhanh, không để lộ mệt mỏi dù đường dốc. Khi cô đặt các ngón tay dài mảnh vào bàn tay Vinh, anh buông chúng ra nhẹ nhàng:

- Không cần bắt đầu một việc mà ta biết chắc sẽ hối tiếc.

- Ngày hôm nay thật đáng nhớ – San lẩm bẩm – Em luôn thấy thoải mái khi gần bên anh. Cả khi anh muốn xô đẩy em rời xa...

- Em muốn phá hỏng cuộc sống của anh bằng cách gợi lại điều đã qua? – Vinh nhắc nhở.

- Nên quên thời chúng ta sống chung đầy khó khăn sau khi tốt nghiệp đại học. Anh không bán được tranh. Và em bỏ đi đứa bé mà lẽ ra chúng ta đã có, đúng không? – San ngước lên trời, như con ngựa non khoan khoái hít thở không khí trong lành.

- Im đi!

- Em biết. Chúng ta còn trẻ và luôn hy vọng cuộc sống là điều thú vị khổng lồ – Cô gái mỉm cười – Nhưng điều ám ảnh em suốt thời gian xa cách và ngay lúc này là công việc anh làm. Anh đang vẽ gì?

- Không gì cả!

- Tại sao lại thế? – Giọng San thấp, phảng phất nguy hiểm.

- Về khi thôi thúc bên trong đã mất là sự dối trá thô thiển. Aki giúp anh trở thành người vẽ tranh để bán. Công việc tiến triển tốt. Có thể anh bắt đầu quen cuộc sống dễ chịu.

- Anh vừa nói gì cơ? – San hét lên, đăm đăm nhìn anh, đôi mắt đen thẳm tuyệt vọng.

Tiếng hét dội vào vách núi âm oang khiến Vinh bàng hoàng. Quãng đường núi họ dừng chân có chút gì bí hiểm. Tiếng thác rì rào trên các đỉnh núi xa. Những cây hoa đào trơ trụi. Đang mùa đông. Cỏ mọc giữa mấy phiến đá lát

đường trơn tuột. Cô gái ngồi trên thân cây gầy, gương mặt trống rỗng, dáng ngồi vừa thu mình, vừa chiếm lĩnh không gian. Sự lặng lẽ ấy thấm vào anh, cay đắng hơn mọi lời nói. Vinh cất tiếng gọi, khẽ khàng: “Lại đây!”. San đứng phắt dậy, vượt ngoài tầm tay Vinh. Trong cái chớp mắt không ngờ, anh trượt chân trên một phiến đá trơn, tuột nửa người xuống mép vực. Tay anh kịp níu một gốc đào. Sự im lặng mênh mông khiến San quay lại. Cô chậm rãi đến gần anh, ánh nhìn xa lạ. Có một tích tắc, Vinh tin cô sẽ bước đi, bỏ mặc anh giữa tình thế khủng khiếp. Những ngón tay đau buốt, tê dại. Mồ hôi đọng trên trán từng hạt to. Vinh nhắm mắt. Anh phải chấp nhận, như từng chấp nhận phản bội niềm đam mê được vẽ... San quỳ xuống gốc cây đào, nhìn thêm một lúc, rồi vươn tay kéo anh lên. Vóc dáng mảnh khảnh của cô ẩn dấu sự mạnh mẽ dẻo dai khác thường. Khi Vinh ngồi thở dốc bên bờ vực, cô gái bỗng thì thầm: “Em quyết định sai khi cứu anh, đúng không?”

Giữa trưa họ ghé vào một bản nhỏ, ăn cơm nấu trong ống tre. San đột nhiên trở nên tươi vui, đờm vẻ lãng quên bất cần. Cùng với nỗi kinh hoàng, cảm giác day dứt từng phút lớn lên trong Vinh. Suốt buổi chiều lang thang các đường mòn trong rừng, họ tìm thấy khoảng đất mọc đầy hoa đỗ quyên và mặt hồ nước lặng yên xanh. San hôn mạnh lên mắt anh, tay anh. Thời gian bỗng mất đi hiệu lực. Trên đường trở ra nơi gửi xe, một lần nữa họ băng qua cầu treo. Nước phía dưới đỏ ngầu, gầm rú. “Chúng ta chỉ có thể hạnh phúc khi làm việc đúng nghĩa – San thì thảo – Và quan trọng là tình yêu sâu đậm anh vẫn dành cho em...”. “Nếu ta không gặp nhau nữa?” – Vinh thử hỏi. Vệt gió lạnh cóng thổi ngang họ. San nghiêng người, dốc cái nhìn chăm chú tối đen xuống dòng nước cuộn xoáy.

3.

Ngày thứ ba của cơn sốt, nhiệt độ Aki bỗng hạ xuống, gần như hoàn toàn bình thường. Nhọt nhạt, mái tóc chải thẳng khiến bề ngoài cô dịu dàng khác lạ. Thời tiết ấm, trời trong và xanh thẳm. Vinh đưa Aki đi dạo. Cô muốn đến phòng internet đọc thư. Người đàn ông trung niên ân cần đặc biệt với Aki nhưng như thế không nhìn thấy Vinh. Chỉ là một thái độ không đáng, tuy nhiên khiến anh cô độc. Aki kiểm tra công việc các phòng tranh, hơi lo lắng khi một số tác phẩm không bán được như dự đoán. Vinh khuyên vợ thành thoi đầu óc và đề nghị sớm quay về thành phố. Cô im lặng, có vẻ dằn vặt. Hai người đi xuống trung tâm thị trấn cũ xưa. Vài họa sỹ quen vẫn gửi tranh bán tại gallery của Vinh cúi chào đôi vợ chồng trẻ từ xa nhưng lảng tránh. “Họ không vô vập chúng ta nhue lúc chúng ta ở thành phố?” – Aki băn khoăn. “Kinh doanh nghệ thuật chỉ đáng trọng vài lúc và vài nơi thôi!” – Vinh nở nụ cười châm biếm. Aki nhú mày: “Anh tiếc nuối đã từ bỏ sáng tác để cùng em mở các gallery buôn bán tranh?”. Vinh lặng đi, kinh hoàng hết khi trên bờ vực. Aki không nói thêm, như một người đóng chặt các cánh cửa và theo đuổi ý nghĩ giấu kín.

Ở cuối con dốc vắng vẻ, họ ngồi nghỉ chân trên cang xe thồ hàng, Thùng xe trống rỗng thơm mùi hoa hồng. Có lẽ ban sáng nó chở hoa vào thị trấn. Vinh ủ vợ trong tay. Cuộc sống của họ, tình yêu của họ gắn kết với công việc, vì thế nó vừa mãnh liệt, vừa mong manh biết bao. “Từ ngày biết em, được lấy em làm vợ, anh đã rất vui, Aki!” – Vinh ôm cô chặt hơn. Đôi mắt cô trong suốt.

Đêm đến sớm, lạnh cóng. Nhiệt độ xuống rất thấp. Gần sáng, vọng đến tiếng hí hoang dã u buồn của những con ngựa trên núi. Aki đánh thức Vinh ngủ vùi cùng đi xem tuyết rơi. Bầu trời xám nổi lên vệt sẫm xanh huyền ảo. Khách du lịch thức giấc lặng lẽ đi trên đường. Quang cảnh giống như một chuyện cổ tích có ma. San đi ngược chiều Vinh và Aki. Cô nhìn xoáy vào anh, mắt như những viên than cháy lên, gào thét. Cảm giác bỏng rát bám chặt Vinh cả khi tuyết bay dày. Vạn vật cuốn vào chuyển động kỳ bí. Thoáng chốc, sườn núi và các vòm cây vươn cao phủ trắng. Đêm tỏa sáng. Aki đứng im, lặng lẽ khóc.

4.

Ngày cuối cùng của tuần trăng mật. Vợ chồng trẻ xếp đồ đạc vào chiếc valise da thuộc. Aki ngồi xếp chân trên giường, châm một điếu thuốc nhưng rồi dụi đi. Cô lẩm bẩm sẽ sớm bỏ thuốc. Vinh cười, bảo thói quen ấy nơi cô có thể cảm thông. Aki lắc đầu: “Không, em chợt nghĩ là mình đừng nên phụ thuộc vào một điều gì cả!”. Cô khép các ô cửa sổ, có vẻ buồn. Aki lơ đãng gói bức ký họa vẽ cô gái trẻ nằm dưới hoa đào, nét vẽ tuyệt đẹp của họa sĩ nào đó mà bây giờ Vinh mới lưu ý. Họ đã mua vé xe lửa chuyển chiều tối. Thời gian còn lại, hai người thử tìm đến quán cà phê nổi tiếng của thị trấn.

Quán nhỏ khô ráo. Một nhóm đông khách ngồi gần lò sưởi rì rầm trò chuyện. Cà phê nóng pha rượu khiến đôi mắt Aki long lanh như phủ sương và gò má ửng lên. Cô bỗng nói nhanh, khác hẳn thói quen trầm lặng kín đáo thường ngày: “Thức uống ngon. Không khí trong sạch. Em yêu sự tĩnh mịch nơi đây. Nó như bức thông điệp không đáng sợ của sự cô độc. Có thể, em sẽ phải đối diện bất hạnh”. “Cô ấy biết tất cả!” – Ý nghĩ lạnh buốt xâm chiếm Vinh. Anh vươn tay qua bàn, cầm bàn tay vợ. Aki thoáng rút lại khi cô gái trong nhóm người gần lò sưởi bỗng đứng lên, nhìn về phía họ, ánh mắt quả quyết. Giọng Aki rất trầm nhưng vang lên rõ ràng, như chuỗi âm thanh chạm nổi vào không gian:

- Anh từng yêu cô họa sĩ ấy?
- Trong 3 năm! – Vinh nói khô khan.
- Cô ta đến tìm em hai hôm trước, tại nhà nghỉ. Bức ký họa do cô ta vẽ tặng cho em sau cuộc nói chuyện.

San bước về phía bàn đôi vợ chồng. Cô tự kéo ghế ngồi, mái tóc ngắn hơi bù xù khiến cô giống chú nhóc bướng bỉnh. Cô hít một hơi dài, nheo mắt:

- Hai người sắp bỏ trốn em, đúng không?
- Đừng nói vậy! – Vinh nhắc.
- Em sẽ không đập phá bàn ghế, không gào thét khi hai người lên tàu đi mất –

San nhọt nhọt – Em thất bại, một khi anh hài lòng với hiện tại, với cuộc sống trưởng giả, với vô số thói quen trống rỗng. Đến lúc em không nên làm phiền hai người nữa...

Không rời mắt cô gái có ánh nhìn tuyệt vọng, Aki hiểu loáng thoáng những gì cô ta nói. Vinh ngồi lặng. Ngôn từ tựa như mũi khoan nhọn chạm vào sự thật sâu xa thẳng hoặc vẫn khiến anh kinh hoàng. Vinh nhìn ra ngoài cửa kính. Bầu trời màu thép xanh cuộn cuộn mây trên nóc tu viện cổ. Một cành cây thấp rung nhẹ, cái khắc đỏ thẫm, dấu hiệu của chồi lộc khi mùa xuân tới, đọng một hạt nước phản chiếu cả không gian mênh mông.

5.

Cuối năm, đôi vợ chồng trẻ đóng cửa các phòng tranh. Họ chia tay không lâu sau đó. Vinh về trở lại, lảo đảo vượt qua những nghi ngại chính mình. San chuyển đến sống cùng anh. Khi sáng tác, cô không lưu ý chung quanh, kể cả Vinh. Đôi lúc họ tranh cãi. San bỏ đi đâu đó nhưng luôn trở về trước khi anh lo sợ gần phát điên. Như một ám ảnh kỳ quặc, Vinh thường hoài nhớ vài cảnh thoáng qua phim *Đêm* của người thợ săn – Đường phố dài nhìn từ trên cao. Người đàn ông trẻ thông thả giấu khẩu súng dưới áo khoác... Sự tất bật của đời người. Hạnh phúc hay bất hạnh đột ngột đến với ta chỉ bằng cơ hội mong manh. “Lại được vẽ – Anh tự nhủ – Ta còn đòi hỏi gì hơn nữa?”.

Trở về nước, Aki giữ liên lạc với Vinh qua e-mail. Ngoài một số thông tin giản dị, cô không đi sâu vào suy nghĩ riêng. Bỗng nhiên, người anh từng thương yêu trở nên hoàn toàn xa lạ. Tháng Chín, tức chưa đầy một năm kể từ ngày chia tay, Vinh nhận lá thư viết tay cuối cùng của Aki. Cô tự sát bằng hơi đốt. Trong cái phong bì khổ lớn, có gửi kèm bức ký họa bút sắt vẽ cô gái khóa thân nằm dưới hoa đào, dáng nằm kín đáo, thanh tao. Qua thời gian, một niềm vui nhẹ nhàng thấm vào chất giấy, tựa như có hơi thở khoan dung, thanh thản vừa mới thoảng qua.